

Asia: VN/18678/2026

Lausuntopyyntö: Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta eräille kaupungeille nuorten työllisyyttä edistäviin hankkeisiin vuosina 2026-2028

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Jyväskylän kaupunki kannattaa ehdotusta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräille kaupungeille nuorten työllisyyttä edistäviin hankkeisiin vuosina 2026–2028. Valtionavustuksella pureudutaan erittäin tärkeään ja pitkälle tulevaisuuteen vaikuttavaan ajankohtaiseen ongelmaan ja haasteeseen. Jyväskylä on Suomen suurimpia nuorten koulutus- ja opiskelukeskuksia, mutta samalla yksi niistä kaupungeista, joissa nuorten työttömyys ja työelämään kiinnittymisen haasteet ovat valtakunnallisesti merkittäviä. Valtionavustus tarjoaa mahdollisuuden kehittää ja pilotoida uudenlaisia toimintamalleja, joilla voidaan vastata nuorten työllistymisen keskeisiin ja osin pitkäkestoiisiin haasteisiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tämä tukee erinomaisesti Jyväskylän vahvaa verkostomaista toimintatapaa sekä vahvistaa eri organisaatioiden yhteistyötä nuorten työllistymisen edistämisessä.

Jyväskylän kaupunki pitää valtionavustuksen piirissä olevien hankkeiden kaupunginosälähtöistä lähestymistapaa perusteltuna. Jyväskylän eri kaupunginosien välillä on havaittavissa merkittäviä eroja muun muassa nuorten työttömyydessä, tulotasossa ja muissa sosioekonomisissa tekijöissä. Tämän vuoksi on tärkeää, että kehittämistoimenpiteitä voidaan suunnata alueiden erilaiset lähtökohdat ja tarpeet huomioiden. Valtionavustus mahdollistaa uusien, paikallisiin olosuhteisiin perustuvien palveluratkaisujen kehittämisen ja pilotoinnin sekä vahvistaa alueellisesti kohdennettujen toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Pidämme erityisen myönteisenä sitä, että valtionavustuksella tuettavien hankkeiden rahoitusaste on 100 %. Tämä toimii merkittävänä kannustimena ja aktivoijana pilottien suunnittelulle ja toteuttamiselle sekä eri toimijoiden välisen yhteistyön rakentamiselle allianssimallin periaattein.

Kuten perustelumuistiossa todetaan, hankkeiden vaikutuksia kohderyhmän työllisyyteen tai pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyyn kaupunginosatasolla on haastavaa arvioida etukäteen. Vaikka hankkeiden välittömät työllisyysvaikutukset voivat jäädä lyhyellä aikavälillä rajallisiksi, luovat ne merkittäviä mahdollisuuksia vastata aluekohtaisiin haasteisiin sekä vahvistaa nuorten osallisuutta, työllistymistä ja koulutukseen hakeutumista. Pidämme perusteltuna, ettei hankkeille aseteta raskaita määrällisiä tulostavoitteita, sillä kyse on allianssimalliin perustuvista kehittämis- ja pilotointihankkeista, joiden keskeinen arvo syntyy myös laadullisesta vaikuttavuudesta ja uusien toimintamallien kehittämisestä. Toteutukselle jätetty riittävä joustavuus tukee hyvin hankkeiden tavoitteiden saavuttamista ja mahdollistaa paikallisiin tarpeisiin vastaavien ratkaisujen kehittämisen.

Asetus olisi voimassa vuoden 2028 loppuun saakka, mutta sen 1 §:n mukaan valtionavustusta voitaisiin myöntää vain sellaisen 5 §:ssä tarkoitetun suunnitelman mukaisen hankkeen kustannuksiin, jotka aiheutuvat kaupungille asetuksen voimaantulon ja 30.6.2028 välisenä aikana. Käytännössä hankkeiden toteutusaika jäisi melko lyhyeksi, kun huomioidaan kohderyhmän tavoittamiseen, allianssipohjaisen yhteistyön rakentamiseen sekä mahdollisten palveluhankintojen valmisteluun ja toteuttamiseen tarvittava aika. Jyväskylän kaupunki esittää, että hankkeisiin liittyviä kustannuksia voitaisiin hyväksyä vähintään 31.12.2028 saakka. Pidempi toteutusaika parantaisi hankkeiden edellytyksiä saavuttaa tavoitteensa, vahvistaisi toimijoiden välistä yhteistyötä sekä mahdollistaisi vaikuttavampien ja pysyvämpien toimintamallien kehittämisen nuorten työllisyyden edistämiseksi.

Lehtinen Laura
Jyväskylän kaupunki